

MEMÒRIA LLICÈNCIA D'ESTUDIS B3

**Aprenentatge Integrat
de Continguts
d'Educació Física,
Salut i
Llengua Anglesa**

Josep Coral i Mateu

Curs 2007-2008

Agraïments:

Miguel Ángel Torralba Jordan. Professor Titular de la Facultat de Formació del professorat de la Universitat de Barcelona. Director del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal.. Director del Grup de Recerca “Educació Física i Esports”.

Julià Font. Professor Titular de la Facultat de Formació del professorat de la Universitat de Barcelona. Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura.

Ramon I. Zaballa Serra. Mestre i Psicopedagog. Director del CEIP Pau Boada de Vilafranca del Penedès.

Lluís Sanahuja. Mestre del CEIP Pau Boada de Vilafranca del Penedès i escriptor.

Eulàlia Riba i Imma Badell. Mestres especialistes de llengua anglesa del CEIP Pau Boada de Vilafranca del Penedès.

Elena Morales i Isabel Madrid. Mestres i tutores dels grups d'alumnes de 6è (curs 2007-2008) del CEIP Pau Boada de Vilafranca del Penedès.

Marc Gil. Mestre del CEIP Pau Boada de Vilafranca del Penedès i formador TIC.

A tots els alumnes de 6è promoció 2007-2008 del CEIP Pau Boada de Vilafranca del Penedès.

INDEX:

1.- Introducció	pàgina 4
2.- Desenvolupament del treball	pàgina 5
3.- El disseny del procés d'investigació	pàgina 7
4.- Aprenentatge Integrat de Continguts d'Educació Física, Salut i Llengua Anglesa al Cicle Superior de Primària	pàgina 9
5.- Temps d'exposició a la llengua meta	pàgina 10
6.- Guia didàctica	pàgina 12
7.- Presentació de resultats	pàgina 23
8 - Conclusions	pàgina 32

ANNEXES:

- Annex 1 - El projecte original: Activitats didàctiques d'educació física en llengua anglesa al cicle superior de primària.
- Annex 2 - Recerca bibliogràfica:
 - Educació física i llengua anglesa pàgina 2
 - Aprenentatge integrat de llengua i continguts pàgina 17
 - El "Total Physical Response" pàgina 19
 - El factor edat pàgina 23
 - Dedicació horària de l'educació física pàgina 25
 - El disseny del procés d'investigació pàgina 29
- Annex 3 - Programacions:
 - Model núm. 1 - Objectius i continguts pàgina 2
 - Model núm. 2 - Objectius i continguts pàgina 11
 - Model núm. 3 - Objectius i continguts pàgina 20
 - Unitat de programació "Fitness" pàgina 31
 - Unitat de programació "Flag-football" pàgina 47
 - Bibliografia pàgina 62
- Annex 4 - El quadern de suport per a l'alumnat: "Mou-te i aprèn" Aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa - "Workbook" -
Dipòsit legal:B-21498-2008
- Annex 5 - Tractament de dades: Proves orals i escrites.
- Annex 6 - Tractament de dades: Enquesta
- Annex 7 - Altres documents: Enquestes, Grup de discussió i proves escrites de vocabulari.

1. Introducció

Més enllà de les experiències personals en el tema (Annex 1, pàgines 5-6) la recerca bibliogràfica ha mostrat que hi ha pocs antecedents documentats en el desenvolupament de l'aprenentatge integrat de continguts d'educació física i llengua anglesa (Annex 2, pàgines 3-16). Els documents analitzats són prou diversos: Uns consisteixen en investigacions experimentals, d'altres en simples transcripcions d'experiències docents i encara uns altres en orientacions metodològiques i publicacions universitàries. El punt comú a tots ells és l'interès generalitzat per la interdisciplinarietat i les dificultats que planteja aquest camp en la formació del professorat.

Diferents publicacions (Annex 2, pàgines 17-18) coincideixen en assenyalar a la metodologia AICLE (CLIL en la seva denominació original en anglès) com la més adequada per avançar en l'aprenentatge de les llengües estrangeres. Per altra banda l'existència d'una tècnica d'ensenyament de la llengua estrangera fonamentada en la relació directa entre l'expressió oral i l'acció física coneguda com "TPR" (Annex 2, pàgines 19-22) dona les bases suficients per estructurar una proposta metodològica d'integració de continguts d'educació física i llengua anglesa.

La llicència d'estudis (modalitat B3 - Currículum i Innovacions. Ensenyament en llengües estrangeres en àrees no lingüístiques) m'ha permès iniciar un treball de recerca, l'aspecte més rellevant del qual és el d'utilitzar la llengua anglesa com a eina de comunicació en les sessions d'educació física al cicle superior de primària. És una proposta que pretén donar valor afegit a l'idioma a partir del seu ús i la necessitat de la seva comprensió.

El principal objectiu proposat és el d'elaborar materials didàctics adequats per desenvolupar sessions d'educació física en anglès al cicle superior de primària. Aquests materials han de permetre millorar la competència lingüística dels alumnes, a partir de l'ús quotidià de l'idioma amb activitats diferents a les de la pròpia aula d'anglès.

Les hipòtesis de treball que es formulen són:

- Es millorarà significativament la competència lingüística en anglès dels alumnes de primària si es fa servir la motivació intrínseca de l'activitat física i l'esport.
- La comprensió de la llengua estrangera serà més efectiva si es relaciona directament la frase (expressió oral) amb l'acció física que li correspon (moviment corporal).

Els resultats esperats en l'apartat experimental són els de rebutjar la hipòtesi de nul·litat (Annex 2, pàg. 30) i demostrar que la metodologia proposada provoca una millora significativa de l'aprenentatge de la llengua anglesa. Quant a l'àmbit de la didàctica, són els de presentar una

metodologia adequada per emprar en la formació del professorat, uns models de programació aplicables a la realitat dels centres i uns materials de suport per a l'alumnat.

2.- El desenvolupament del treball

Una planificació acurada és indispensable per dur a terme un treball de l'extensió i complexitat com el que ens ocupa. Les limitacions de la llicència d'estudis B3 (DOGC núm. 4879 del 9.5.2007 pàg. 16039) no han permès aplicar la investigació a tots els models didàctics proposats ni comptar amb grups de control. Per aquest motiu l'experimentació s'ha realitzat amb un únic model i s'han buscat els mitjans estadístics per mostres aparellades en les quals el mateix subjecte exerceix de control del seu propi aprenentatge.

Dos factors han estat especialment importants a l'hora de proposar els models: l'edat d'aplicació i la dedicació horària d'educació física (Annex 2, pàgines 23-28).

Referent al desenvolupament del projecte, aquest s'ha planificat en base a tres fases:

Fase número 1: Recerca bibliogràfica, disseny del procés d'investigació i definició del/s model/s didàctics.

TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITAT A REALITZAR	OBJECTIU
SEPTEMBRE	La recerca i comparació de les experiències prèvies	Redactar els informes particulars amb els resums i conclusions de cada experiència.
OCTUBRE	El disseny del procés d'investigació. Recerca de publicacions i experiències realitzades amb el mètode TPR	Establir les hipòtesis de treball i les seves variables. Dissenyar els instruments i protocols d'investigació Redactar els informes de les característiques generals del mètode i les propostes per a la seva aplicació en l'educació Física en llengua anglesa

NOVEMBRE	<p>Contactar amb el professorat de llengua anglesa.</p> <p>Decidir les estructures lingüístiques a desenvolupar.</p> <p>L'estudi de diferents publicacions de la didàctica de l'educació física en anglès</p>	<p>Acordar les expressions i actuacions comunes.</p> <p>Identificar la terminologia anglesa més habitual en l'educació física</p> <p>Dissenyar la seva introducció en les Unitats de Programació.</p>
DESEMBRE	<p>Decidir les característiques del model d'aplicació didàctica.</p>	<p>Redactar les bases del/s model/s didàctic/s a desenvolupar.</p>

Fase número 2: Elaboració de les Unitats de Programació, els instruments d'avaluació, la guia didàctica i el quadern de suport

TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITAT A REALITZAR	OBJECTIU
GENER	<p>Decidir els continguts a treballar.</p> <p>Preparar els instruments d'avaluació.</p>	<p>Realitzar l'inventari de continguts d'educació física i de llengua estrangera.</p> <p>Dissenyar els protocols d'avaluació.</p> <p>Elaborar els tractaments estadístics adients.</p>
FEBRER	<p>Establir les eines metodològiques que s'utilitzaran.</p>	<p>Redactar la guia didàctica pel professorat.</p>
MARÇ	<p>Elaborar les unitats de programació.</p>	<p>Redactar les U.P. - "Fitness" i U.P. - "Flag-Football"</p>

ABRIL	Elaborar el material per a l'alumnat.	Redactar i maquetar el quadern de suport per a l'alumnat.
-------	---------------------------------------	---

Fase número 3: Aplicació del model experimental i redacció de les conclusions.

TEMPORALITZACIÓ	ACTIVITAT A REALITZAR	OBJECTIU
MAIG	Aplicar les U.P. "Flag-football" i "Fitness"	Recollir les dades dels pre-tests, l'enquesta inicial i el registre anecdotari.
JUNY	Aplicació dels instruments d'avaluació final. Edició del vídeo Grup de discussió Tractament estadístic de les dades obtingudes	Recollir les dades dels post-tests, l'enquesta final i les conclusions del grup de discussió. Tractament informàtic de les dades Redacció de les conclusions
JULIOL	Revisió i seqüenciació de tota la documentació	Redacció de la memòria final de la llicència d'estudis

3.- El disseny del procés d'investigació

Per al disseny del procés d'investigació s'han emprat els elements clàssics recomanats pels diferents autors consultats (Annex 2, pàgina 33). Un cop identificat i formulat el problema (Annex 2, pàgina 29) es plantegen les hipòtesis declaratives:

- i. La motivació que per a l'alumnat de 6è. de primària comporta l'activitat física i els esports influirà positivament en l'aprenentatge de la llengua estrangera, si en les sessions d'educació física el professorat utilitza l'anglès de forma habitual.
- ii. Els principis metodològics del "Total Physical Response", aplicats en les sessions d'educació física en anglès a l'alumnat de 6è. de primària, augmenten significativament la comprensió oral de la llengua estrangera.

Tot seguit es defineix la hipòtesi de nul.litat, es detallen les variables, la població, la mostra, el

disseny (Annex 2, pàgina 30) i es detallen els mètodes experimentals:

- L'observació. Es va realitzar una observació directa a tot el grup, sense categories prèvies. Els aspectes observats van ser la dinàmica general de les sessions i els aspectes rellevants que van sorgir, recollint el màxim d'informació possible per tal de detectar les dificultats d'aplicació pel docent. Es va utilitzar un registre anecdotari. Finalment s'utilitzà l'enregistrament en vídeo per valorar l'actuació del professorat.
- L'enquesta. Es va passar a tots els alumnes de 6è., abans i després de l'aplicació de les unitats de programació i constava de diverses preguntes tancades amb respostes d'elecció múltiple, redactades amb un llenguatge entenedor pels alumnes d'aquesta edat. Les preguntes estaven formulades amb una única idea per evitar confusions i en un format atractiu. Les respostes tenien un valor numèric ocult per fer possible un posterior tractament estadístic. Moments previs a la seva aplicació es va fer una breu introducció explicant l'objectiu i la importància del treball que s'estava realitzant.
- La prova oral. El format en el pretest i el postest va ser idèntic. L'instrument de registre dels resultats de la prova oral va ser un engraellat de doble entrada amb una escala descriptiva. En les files hi constaven els codis dels alumnes (X1...X30) juntament amb les ordres d'acció motriu i en les columnes, la classificació de les respostes corporals esperades. El procediment per a la realització de les proves orals es va fer a través d'ordres directes simples en llengua anglesa que implicaven una acció motriu concreta a realitzar. A cada alumne, i de forma aïllada del grup i assegurant la distància suficient per evitar interferències, se li donaren sis instruccions directes en llengua anglesa relacionades amb l'execució de l'activitat. L'ordre de les instruccions era aleatòria per evitar respostes per imitació. La resposta corporal que es produïa es registrava a la cel·la corresponent assignant-li el valor numèric predeterminat.
- Grup de discussió. Es va crear un petit grup de discussió focalitzada. Els participants van ser quatre alumnes, concretament els delegats de classe subjectes d'estudi, de comú acord amb les tutores dels grups. Es va presentar un guió dirigit i el professor d'educació física va exercir de moderador. La sessió va ser gravada i va tenir una durada de 35 minuts. Per la redacció de les conclusions es va fer primer una anàlisi amb els components del grup i posteriorment unes conclusions finals contrastades amb la gravació.
- El tractament estadístic: Es van tractar gràfica i estadísticament les dades recollides en les proves orals i escrites del pretest, el postest (Annex 5) i l'enquesta (Annex 6). Les dades resultants estan representades gràficament i expressades les mesures de centralització, les de dispersió i les proves de comparació de mitjanes per dades aparellades.

Per la realització de les proves es va utilitzar el material i instal·lacions habituals d'educació

física. Pel que fa a l'enquesta i a la prova escrita, es van preparar els exemplars necessaris i es van passar a les aules de 6è.

4.- Aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa al cicle superior de l'ensenyament primari.

El marc legislatiu actual no determina que els continguts d'educació física siguin tan amplis com aquí es proposa i que estan inspirats en els currículums anglosaxons. Aquests a més de l'activitat física i l'esport, incorporen diversos aspectes de la salut i la higiene, les relacions interpersonals, la seguretat i percepció del risc i l'estudi del cos humà. Ara bé, l'aplicació de la sisena hora permet, per exemple, que els continguts transversals puguin ser tractats de forma interdisciplinària o integrats a una àrea determinada. “DOGC 4915 - *Disposició addicional tercera. Centres amb una hora més de permanència de l'alumnat. En els centres en què tot l'alumnat, a més de l'horari lectiu, romanguí una hora diària més, es dedicarà aquesta sisena hora al desenvolupament d'habilitats pràctiques i funcionals relacionades amb aspectes que afavoreixen la formació integral de l'alumnat; en cap cas, però, les activitats de sisena hora avançaran elements curriculars.*(1)¹” En aquest punt, cal recordar que la salut, el coneixement del cos i l'alimentació estan íntimament relacionats amb l'activitat física. Presentar de forma integrada els continguts d'educació física i salut en llengua anglesa permet abordar simultàniament alguns dels problemes de la nostra societat: sedentarisme, obesitat infantil i manca de coneixement de la llengua anglesa.

Els models que es formulen per dur a terme l'aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa són tres:

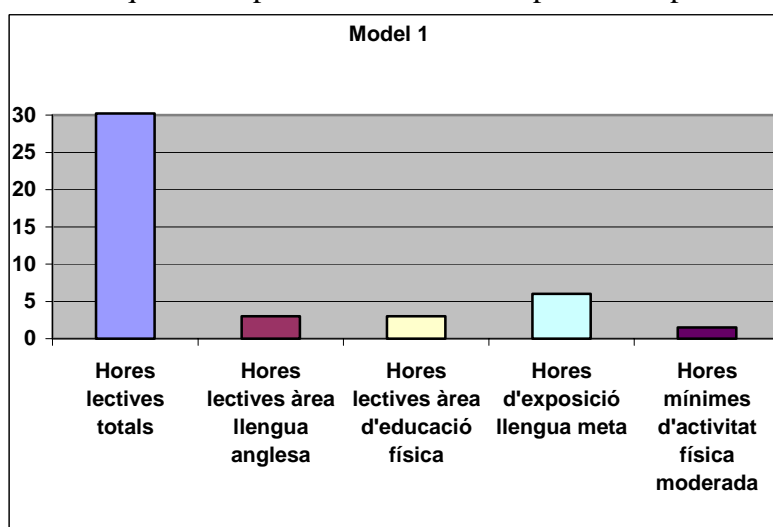
- Model núm. 1: Aprenentatge integrat de continguts d'educació física i llengua anglesa amb una carga lectiva de tres hores setmanals de caràcter pràctic. Situa l'exposició a la llengua meta en el 20% de l'horari lectiu.
- Model núm. 2: Aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa amb una carga lectiva de quatre hores setmanals. En aquest cas significa un 23,3 % d'exposició total a la llengua anglesa. Incorpora al programa més aspectes relacionats amb la salut.
- Model núm. 3: Aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa amb una carga lectiva de cinc hores setmanals. El total d'exposició a la llengua meta

¹ DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ- Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya - DOGC núm. 4915 delv 29/06/2007 - DECRET 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. (Pàg. 21822)

s'amplia fins un 26,6 % de l'horari lectiu. S'hi afegeixen continguts del medi natural relacionats amb l'activitat física i la salut.

5.- Temps d'exposició a la llengua meta

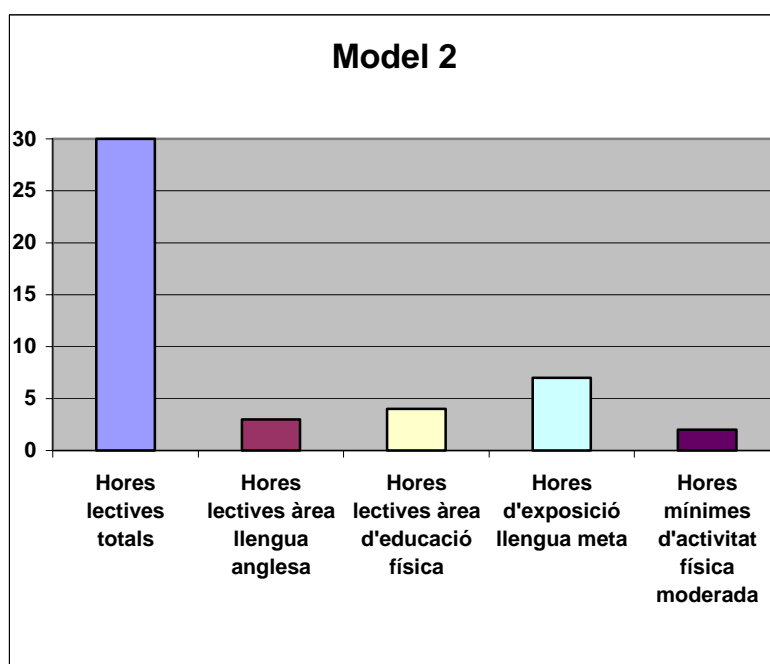
En la recerca bibliogràfica (Annex 2, pàgina 25) es mostra la importància que té el grau d'intensitat i la qualitat de l'exposició rebuda en la llengua meta. Partint d'una assignació horària de l'àrea de llengua anglesa de 210 hores al cicle superior es descriuen tres possibles graus d'intensitat d'exposició. El nombre d'hores assignades equivalen a tres hores setmanals de classe als cursos de 5è i 6è d'ensenyament primari. Cada model detalla, en primer lloc, la carga lectiva en educació física. Posteriorment es mostra el percentatge d'exposició total a la llengua meta que correspon a la suma del temps invertit per ambdues àrees.

El model núm. 1 implica una assignació horària a l'educació física de 210 hores al cicle superior. Això equival a tres hores setmanals de classe que permet situar l'exposició a la llengua meta a un 20% de l'horari lectiu. El model assegura tres dies d'activitat física moderada de 30 minuts de durada real que resulta de

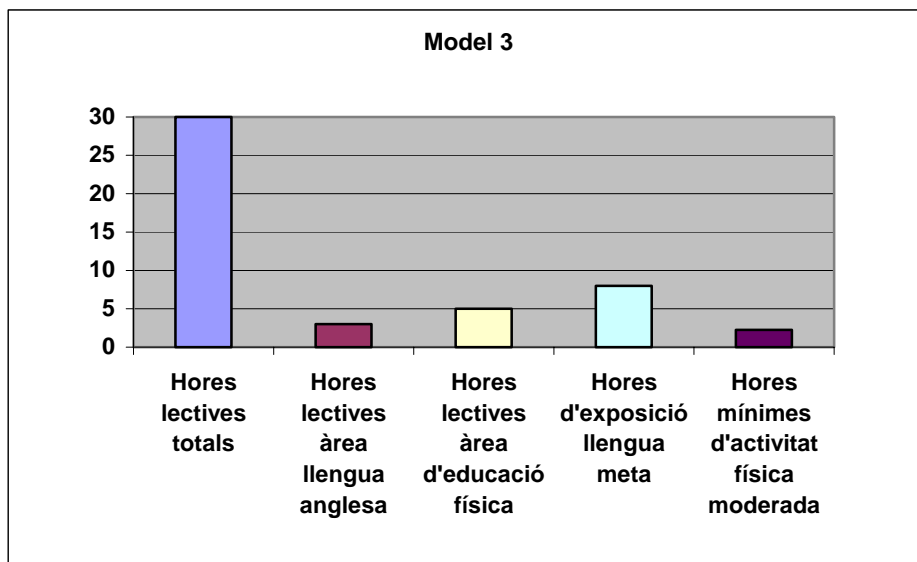
descomptar del total d'una sessió de 60 minuts el temps invertit en les competències comunicatives, personals i específiques. El quadern de suport assegura el treball lingüístic complementari al discurs oral.

El model núm. 2, amb una assignació horària a l'E.F. de 280 hores, permetria arribar a una exposició total a la llengua meta del 23,3 %. En aquest cas s'assegura un mitjana de 30 minuts d'activitat física moderada durant quatre dies a la setmana. Les

tasques de suport a la lectura, expressió oral, comprensió i memorització es continuen fent a través del quadern de suport.

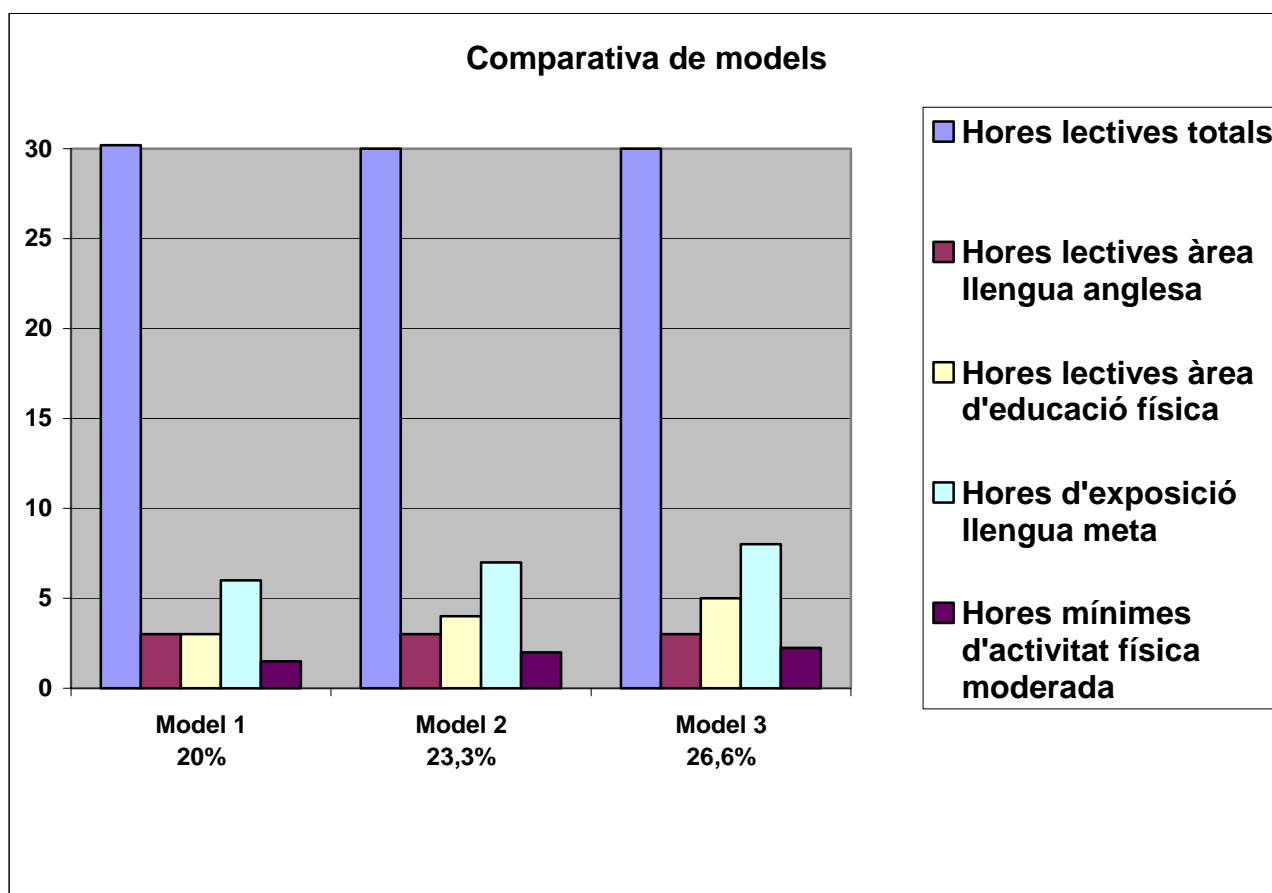
Per arribar a una exposició del 26,6 % cal utilitzar el model núm. 3 que implica una hora diària d'aprenentatges integrats de continguts i llengua anglesa. Les 350 hores d'educació física en

llengua anglesa al cicle superior impliquen la presència diària de l'assignatura. En aquest cas però, es produeix una integració més significativa de continguts ja que s'incorporen alguns aspectes de l'àrea del medi natural. També es

veu afectada l'organització de les sessions en destinar un dels dies de la setmana al treball a l'aula ordinària. Així s'afavoreix el desenvolupament de l'expressió escrita i la comprensió oral audiovisual emprant els temes d'activitat física i salut treballats com a centres d'interès. Els continguts dels quaderns de treball de l'alumne es veuen incrementats proporcionalment sense perdre de vista la seva tasca de suport i de guia per a l'aprenentatge.

COMPARATIVA DE MODELS D'APRENTATGE INTEGRAT DE CONTINGUTS D'EDUCACIÓ FÍSICA, SALUT I LLENGUA ANGLESA			
	Model 1 20%	Model 2 23,3%	Model 3 26,6%
Hores lectives totals	30	30	30
Hores lectives àrea llengua anglesa	3	3	3
Hores lectives àrea d'educació física	3	4	5
Hores d'exposició llengua meta	6	7	8
Hores mínimes setmanals d'activitat física moderada en temps real	1,5	2	2,25

6.- Guia didàctica

La guia didàctica elaborada recull els següents punts:

- a) Aspectes metodològics generals a tenir en compte.
- b) La presentació de continguts i els estils d'ensenyament d'educació física emprats.
- c) L'estructura de la sessió d'aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa.
- d) Les estratègies de comunicació.
- e) Les consideracions a tenir en compte a l'hora de preparar i aplicar activitats d'ensenyament-aprenentatge que integren continguts d'educació física i llengua anglesa.
- f) El material de suport per les competències comunicatives en llengua anglesa.
- g) L'avaluació dels aprenentatges
- h) L'avaluació del programa
- i) Les expressions en anglès que s'utilitzaran habitualment a l'aula d'educació física.

a/ Aspectes metodològics generals a tenir en compte.

- La preparació addicional per a l'aprenentatge de les llengües: Es convenient incrementar la dedicació horària en llengua anglesa en el curs anterior al que s'aplica el programa per tal d'assolir una competència suficient. Així, si el programa integrat s'inicia en el cicle superior, el 4t curs de primària hauria d'incrementar l'horari de l'àrea de llengua anglesa o bé la qualitat de l'exposició.
- La prioritat del missatge sobre la correcció lingüística: Es requereix un enfocament didàctic diferent, ja que no és una classe de llengua, sinó una classe de continguts específics impartits en una llengua estrangera, en la qual el missatge és més important que la correcció lingüística; la tolerància a l'error ha de ser més alta.
- Introducció d'estratègies d'ajuda per la comprensió: És un factor de correcció important per compensar els efectes que la prioritat del missatge pugui produir sobre la correcció lingüística (Annex 2, pàgina 9). Per altra banda ajudarà a compensar els dèficits de la funcionalitat de l'enfocament del TPR (Annex 2, pàgina 22).
- El canvi de codi: A diferència de l'ensenyament tradicional d'idiomes, no es forçarà la persona a preguntar o expressar-se en la llengua estrangera, sinó que es permet el canvi de codi: el professorat manté la comunicació en la llengua estrangera i els alumnes poden utilitzar la seva.
- Una escala diferent de prioritats en l'avaluació: Tenint en compte que s'avaluen els continguts d'una àrea no lingüística, cal decidir la importància que s'atorga als aprenentatges lingüístics, com s'avaluen i de quina manera es reflecteixen els resultats.
- L'orientació de les activitats: Les tasques proposades han de promoure una comprensió immediata i estimular l'ús funcional de la llengua.

b/ Presentació de continguts a l'alumnat, els estils d'ensenyament d'educació física emprats i criteris pel tractament de la diversitat.

- La seqüència de presentació de continguts a l'alumnat en una sessió determinada seguirà els següents passos:
 - i. Demostració de l'acció a realitzar i de la frase que es verbalitzarà.
 - ii. Repetició de l'ordre amb el moviment dels alumnes amb el gran grup.
 - iii. Repetició de l'ordre i execució individual de l'acció física.

- iv. Variació dels models per treballs en grup i individual.
 - v. Participació dels alumnes a l'hora de donar les ordres.
 - vi. Repassar les paraules clau al finalitzar la sessió.
 - vii. Recordar les frases ja utilitzades a l'inici d'una nova sessió.
 - viii. Introduir paraules noves progressivament.
- Els estils d'ensenyament d'educació física que s'utilitzaran per aquesta presentació de continguts són el manament directe, l'assignació de tasques i l'ensenyament recíproc.
 - En referència al tractament de la diversitat en les activitats d'educació física, una de les estratègies més efectives consisteix en variar els criteris d'agrupament dels alumnes. Caldrà combinar les diferents possibilitats de formació de grups de treball variant les seves composicions que esdevindran diferents cada sessió.
- c/ Estructura de la sessió d'aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa.
- L'adaptació de l'estructura clàssica de la sessió d'educació física a una d'aprenentatge integrat es reflecteix principalment en les activitats de la fase final, de tornada a la calma o conclusió.

FASE DE LA SESSIÓ	CONTINGUTS	TEMPS APROXIMAT PER UNA SESSIÓ DE 55 MINUTS.
Prèvia	Recepció de l'alumnat Entrada a vestidors Descripció de l'activitat principal de la sessió.	5 minuts
Inicial o escalfament	Activació cardiovascular Introducció a l'activitat principal i/o revisió de les activitats de la sessió anterior.	10 minuts
Principal o d'assoliment d'objectius	Desenvolupament de les activitats principals de la sessió	30 minuts
Tornada a la calma o conclusió.	Activitats de suport a la comprensió lingüística.	5 minuts
Final	Tornada a vestidors Canvi de roba Preparació de l'alumnat pel retorn a l'aula ordinària.	5 minuts

d/ Les estratègies de comunicació.

Quant a la forma com el professorat transmet la informació en la llengua estrangera a l'alumnat, s'adopten les següents estratègies:

- i. Fer servir expressions simples.
- ii. Reforçar sistemàticament els conceptes clau.
- iii. Comprovar molt sovint la comprensió dels alumnes comparant les accions amb les ordres donades.
- iv. Vocalitzar i parlar més a poc a poc.
- v. Donar èmfasi a les paraules clau de les frases.
- vi. Utilitzar suports visuals.
- vii. Simplificar la informació i demostrar els conceptes amb molts exemples reals.
- viii. Contextualitzar la informació.
- ix. Evitar les frases fetes (idioms).

e/ Les consideracions a tenir en compte a l'hora de preparar i aplicar activitats d'ensenyament-aprenentatge que integren continguts d'educació física i llengua anglesa.

- Seleccionar les activitats més simples de l'àrea per fer-les en llengua anglesa. Les instruccions lligades a la matèria que s'imparteix requereixen d'un nivell alt de repeticions per poder ser interioritzades.
- No forçar l'alumnat a utilitzar la llengua estrangera. Deixar que s'habituin a la nova situació i reforçar positivament aquells alumnes que espontàniament intenten comunicar-se en llengua anglesa.
- No percebre la manca d'ús de la llengua anglesa per part de l'alumnat de forma negativa. L'ús de les dues llengües fa que es desenvolupi una multiculturalitat i una personalitat més rica i complexa.
- Simplificar el contingut fent servir el vocabulari més senzill, temps verbals ja estudiats i expressions idiomàtiques conegudes.
- Les relacions entre les habilitats que l'alumnat ha de tenir en escoltar el discurs i les actuacions docents que faciliten la seva comprensió i interiorització:

HABILITAT	DESCRIPCIÓ	ACTUACIÓ
Habilitat fonètica auditiva	Percebre l'enunciat	Ús de frases simples Vocalització
Habilitat lingüística	Identificar el missatge	Demostració simultània de l'acció i l'ordre corresponent
Habilitat semàntica	Comprendre el missatge	Associació de l'acció i l'ordre corresponent.
Habilitat cognitiva	Interpretar el missatge	Interpretació mitjançant la resposta corporal correcta de l'ordre donada.

- Les competències lingüístiques de l'alumnat marcaran el desenvolupament de la unitat didàctica. Per evitar un retard massa important en els aprenentatges dels continguts de l'àrea que s'imparteix en llengua estrangera, cal fer una programació particularment metòdica i acurada. És important ser conscients que s'aportarà una plusvàlua lingüística. Pel que fa a l'avaluació, tot i que els continguts de l'àrea són els que porten el pes caldrà premiar la competència lingüística com un valor afegit i donar-li una repercussió positiva en la valoració final de l'alumne.

f/ El material de suport per les competències comunicatives en llengua anglesa.

- Les activitats d'educació física es desenvolupen a l'exterior o en un gimnàs. La comunicació en ambients amb gran quantitat d'interferències o amb una sonorització deficient es prou complicada. Es fa necessari emprar estratègies per agrupar l'alumnat i aconseguir l'atenció i la proximitat suficient perquè el missatge arribi amb claredat. En el cas de les activitats de suport a la lectura, la comprensió i en l'adquisició del vocabulari, s'ha preparat un material fàcil de portar i realitzar. Aquestes activitats de suport es duran a terme de forma majoritària en la fase de tornada a la calma o conclusió de la sessió i que permetran una immediatesa entre l'acció, la comprensió i la síntesi. En altres paraules, són activitats que s'han de poder fer de forma àgil, en qualsevol espai i amb un material mínim.

El patró de les activitats que presenta el quadern de l'alumne (Annex 4) és el següent:

Títol de la unitat de programació

Logo del centre

Títol de la sessió

fitness

Continuous circuit training

MATCH THE SENTENCES WITH THE PICTURES:

SLALOM THROUGH THE POSTS

DRAGGING HERSELF ON THE BENCH

WRIGGING AS A SNIKE UNDER THE BRIDGE

GOING THROUGH THE HOOP

LOOK FOR THE NUMBER AND READ THE WORD

12	CONE
6	POST
4	MAT
2	CUBE
3	SNIKE
7	WRIGGING
1	DRAGGING
9	HOOP
5	SLALOM
8	BENCH
10	GOING

WATCH THE PICTURE AND UNDERLINE THE CORRECT SENTENCE:

She is starting the forward roll

She is finishing the forward roll

She is starting the backward roll

WORDS TO LEARN

START
FINISH
THROUGH
SNIKE
WRIGGING
DRAGGING
FORWARD
BACKWARD
ROLL
BENCH
POST
BENCH

7

Color groc:
Relacionar l'ordre amb l'acció

Color verd:
Joc de lectura, discriminació visual i atenció.

Color taronja:
Subratllar la frase correcte

Color gris:
Paraules clau per memoritzar i aprendre el seu significat. Els alumnes poden fer les seves anotacions i/o cercar el significat al diccionari o als traductors per internet a casa.

Número de pàgina

g/ L'avaluació dels aprenentatges

En l'elaboració de les unitats de programació es partirà de les quatre capacitats que intervenen en un aprenentatge integrat:

- Les dels continguts propis de l'àrea.
- Les cognitives
- Les comunicatives
- Les relacionals i culturals

En conseqüència, la preparació de les activitats d'avaluació ha de contemplar els quatre aspectes esmentats i disposar dels seus instruments corresponents:

CAPACITAT	TIPUS D'AVALUACIÓ	ACTIVITAT	INSTRUMENTS
D'ACTIVITAT FÍSICA I ESPORT	FINAL	Observació individual dels elements tècnics bàsics de l'activitat	Graella d'observació qualitativa
COGNITIVA I D'APRENDRE A APRENDRE	FINAL	Prova oral individual	Engraellat de doble entrada d'escala descriptiva
COMUNICATIVA	INICIAL I FINAL	Prova oral individual Pre-test i post-test de vocabulari	Engraellat de doble entrada d'escala descriptiva Prova escrita de vocabulari anglès-català
DESENVOLUPAMENT PERSONAL, SOCIAL I CULTURAL	SUMATIVA	Observació continuada	Graella d'observació qualitativa

h/ L'avaluació del programa

En l'avaluació del programa s'ha de tenir en compte els següents aspectes:

- Valorar si l'aprenentatge de la llengua catalana es veurà afectada per l'aplicació del

programa. L'ús d'aquestes metodologies impliquen menys temps d'exposició de l'alumnat a la llengua catalana (Annex 2, pàgines 23-25) ja que tota l'àrea es dona en la nova llengua meta. El factor edat en aquells contextos escolars amb un gran predomini d'alumnes de parla castellana i/o d'altres idiomes és molt important. L'edat d'aplicació d'aquests tipus de programes sí que pot resultar determinant ja que tot el temps que es dedica a l'exposició a la llengua estrangera ho és en perjudici de la llengua catalana. No és cap novetat dir que una part d'aquests alumnes no utilitzen la llengua catalana fora de l'àmbit escolar. Aquesta és una de les raons per les quals s'aplica el present programa al cicle superior de primària (Annex 2, pàgina 25), quan les estructures lingüístiques de les llengües ambientals (català i castellà) ja estan consolidades.

- Valorar si els coneixements de la matèria que es donen en la llengua anglesa pateixen retards. En la recerca bibliogràfica es demostra la gran diferència existent a l'actualitat entre l'activitat física real d'un infant en edat escolar i la recomanada per millorar la salut de la població, combatre el sedentarisme i algunes de les malalties cròniques més prevalents, com ara l'obesitat (Annex 2, pàgines 25-28). Les recomanacions per a infants de fins a 14 anys estableixen un mínim de 30 minuts diaris d'activitat física d'intensitat moderada-vigorosa. Tenint en compte que el model experimental parteix de 3 sessions setmanals i per tant molt per sota del recomanable, caldrà estudiar els resultats finals per comprovar si és necessari incrementar l'horari de dedicació a l'àrea de continguts per compensar el possible retard en els aprenentatges.
- Valorar el grau de millora en el coneixement de la llengua anglesa. En aquest punt els resultats de les diferents proves prèvies i posteriors a l'aplicació de l'experimentació ens aportarà dades concloents.

i/ Les expressions en anglès que s'utilitzaran habitualment a l'aula d'educació física

- Es detallen algunes expressions usuals de l'aula d'anglès que es faran servir en les sessions d'educació Física:

De cortesia:

Bon dia	Good morning
Bona tarda	Good afternoon
Adéu	Good bye
Fins demà!	See you tomorrow!
Bon cap de setmana	Have a nice weekend

Gràcies	Thank you
Si us plau	Please
Com estàs?	How are you?
Be, gràcies	I'm fine, thanks
Hola	Hello
Com et dius?	What's your name?
Ho sento!	Sorry!
Disculpeu...	Excuse me....
D'acord!	All right!

D'ordre i disciplina:

Fem la fila	Get in line
Anar a la fila	Go in a row
Pujar les escales	Go upstairs
Baixar les escales	Go downstairs
Si us plau, estem atents!	Pay attention please!
Escolteu si us plau!	Listen please!
Silenci!	Stop talking!
Mireu aquí!	Look here!
Estigueu quiets!	Be quiet!
Veniu aquí!	Come here!
Anem a començar	Let's start now
Acabem ja	Let's finish now
Seieu, si us plau!	Sit down, please.
Aixequen-vos, si us plau	Stand up, please.
Espereu un moment, si us plau	Just a moment, please
Compte!!	Look out!!
Ves amb compte!!	Be careful!!
Ràpid!	Hurry up!

Preguntes:

Estàs/esteu a punt?	Are you ready?
Estàs/esteu segur/s?	Are you sure?
Tothom ho veu bé?	Can you all see?

On és.....?	Where is....?
Quants de vosaltres...?	How many of you...?
Que estàs/esteu fent?	What are you doing?
On vas/aneu?	Where are you going?
Falta algú avui?	Who isn't here today?
Ho heu entès?	Do you understand?

- Expressions en anglès pròpies de l'educació física que s'utilitzaran habitualment:

Abans de començar la classe:

Aneu al vestidor	Go to the dressing room
Deixeu les bosses a les cadires	Leave your bags on the chairs
Porta tothom la roba de recanvi?	Have everybody their clean clothes?
Deixeu les bames al passadís	Leave your sport shoes outside
Que et passa avui?	What's the matter with you today?
Per què arribes tard?	Why are you late?
Procura arribar a l'hora el proper dia	Try to be here on time next day
Porta el material de..... a la pista	Bring the equipment to the court

En la fase inicial o d'escalfament:

Anem a començar	It's time to start now
Feu un parell de voltes corrent a les pistes	Run two times around the court
Separeu-vos	Split up
Comencem amb un joc	Let's start with a game
No aneu de pressa	Don't be in a hurry
Tots alhora	All together
Anem a jugar!	Let's play!

En la fase principal o d'assoliment d'objectius:

Torna-ho a fer	Try it again
Tria/trieu la teva/vostre parella	Choose your partner
Alguna pregunta?	Any questions?
Feu grups de tres, quatre,	Get in groups of three, four....
Feu-ho per parelles	Practice in pairs
Et toca a tu	It's your turn

El següent grup, si us plau	Next group, please
Suposa't que ets el/la	Imagine you are a.....
El proper dia teniu una prova	There will be a test next day
Feu dos....quatre equips	Get into two.....four teams
Sis punts per aquest equip	Six points for this team
Sumeu els vostres punts	Add up your points

En la fase final, tornada a la calma o conclusió

Endreceu, si us plau	Tidy up now, please
Qui recorda.....	Who remember.....
És hora d'acabar	It's time to finish
Això és tot per avui	That's all for today
Teniu cinc minuts abans no toqui el timbre	You have five minutes until the bell rings
És l'hora de bescanviar-vos de roba	It's time to change your clothes
Obriu el vostre quadern a la pàgina.....	Open your workbook, page.....
Sense fer soroll	No noise as you leave
Tothom a fora!	Everybody go out!
Recolliu tot el material	Collect all the equipment

De reforç positiu:

Millor!	That's better!
Molt bé!	Well done!
Ho pots fer millor!	You can do better!
No et preocupis!	Don't worry!
Anem a provar-ho!	Come on. Have a try!
Tranquil, pren-t'ho amb calma.	Take it easy!
Correcte!	O.K.!

De reforç negatiu:

No està bé.	That's not correct.
No està gaire bé.	That's not very good.
No facis això.	Don't do this.

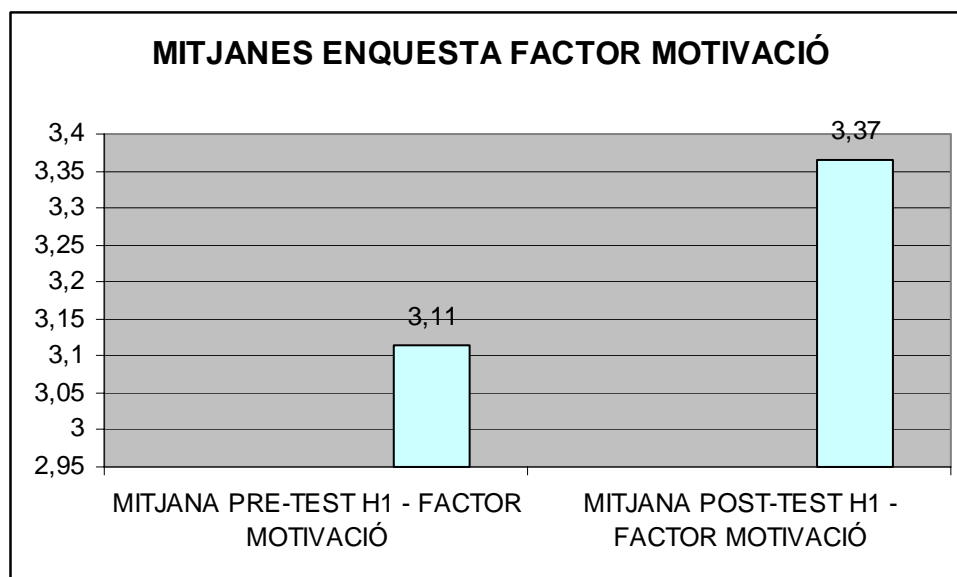
7.- Presentació de resultats

- Anàlisi de resultats del factor motivació

HIPÒTESI NÚM. 1: La motivació que per els alumnes de 6è. de primària comporta l'activitat física i els esports influirà positivament en l'aprenentatge de la llengua estrangera, si en les sessions d'educació física el professorat utilitza l'anglès de forma habitual.

Instrument: L'enquesta (Annex 6 i annex 7 pag.2-3)

La comparació gràfica de les dades de l'enquesta del factor motivació mostra un punt de partida força elevat i un lleuger increment en el post-test. Indica que la proposta de fer l'educació física en llengua anglesa és bastant motivadora. La mateixa consideració és manté i s'incrementa al finalitzar l'experimentació.

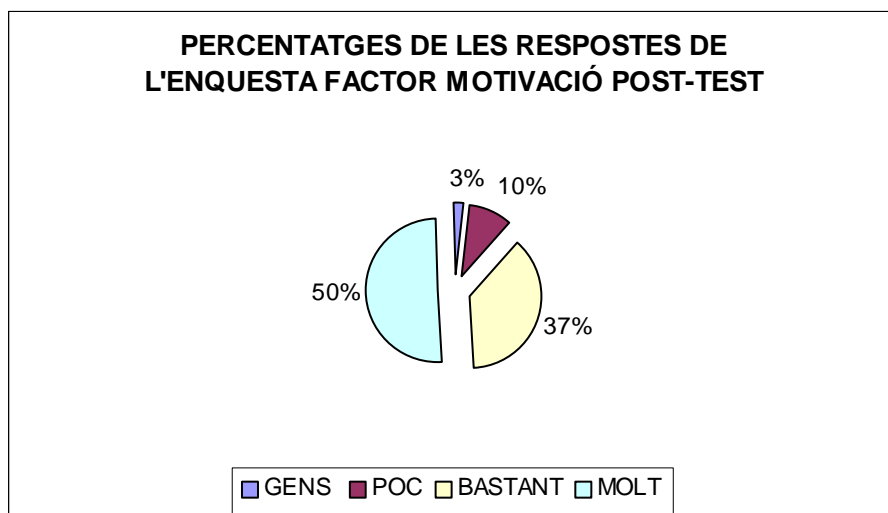

Les modes de cadascuna de les preguntes es situen entre el bastant i el molt. La redacció de les respostes en base a les modes ens donen les següents respostes:

*Ha estat molt divertit aprendre anglès a la classe d'educació física.
 M'he esforçat molt per entendre les ordres i les instruccions dels jocs i exercicis que he rebut en anglès.
 M'ha motivat bastant afrontar el repte de fer les classes d'educació física en anglès.
 M'ho he passat molt bé a la classe d'educació física feta en anglès.
 Crec que aquesta proposta es molt engrescadora, tant com per proposar de continuar-la el curs vinent.*

MODA PER PREGUNTA		4	4	3	4	4	MODA GLOBAL	4
MITJANA PER PREGUNTA		3,13	3,61	3,09	3,48	3,52	MITJANA GLOBAL	3,37
NÚMERO DE RESPOSTES							TOTALS	PERCENTATGES
1 =	GENS	2	0	0	0	1	3	2,61
2 =	POC	3	0	5	2	1	11	9,57
3 =	BASTANT	8	9	11	8	6	42	36,52
4 =	MOLT	10	14	7	13	15	59	51,30

El percentatge que considera bastant i/o molt motivador aprendre anglès a través de l'educació física és situa al 87%.

Pel que fa al tractament estadístic, aplicant la prova t per mitjanes de dues mostres aparellades, amb 22 graus de llibertat i un nivell de confiança del 0,05 per test d'una cua dona un valor crític de 1,717. Al comparar-ho amb el valor considerat significatiu que és de 1,714 permet rebutjar la hipòtesi de nul·litat i confirmar la hipòtesi declarativa.

Instrument: El grup de discussió (Annex 7, pàgines 4-5)

La valoració del grup de discussió en referència a la motivació és bona. S'afirma que és molt engrescador fer-ho a través de les classes d'educació física ja que s'ho passen bé alhora que milloren l'anglès.

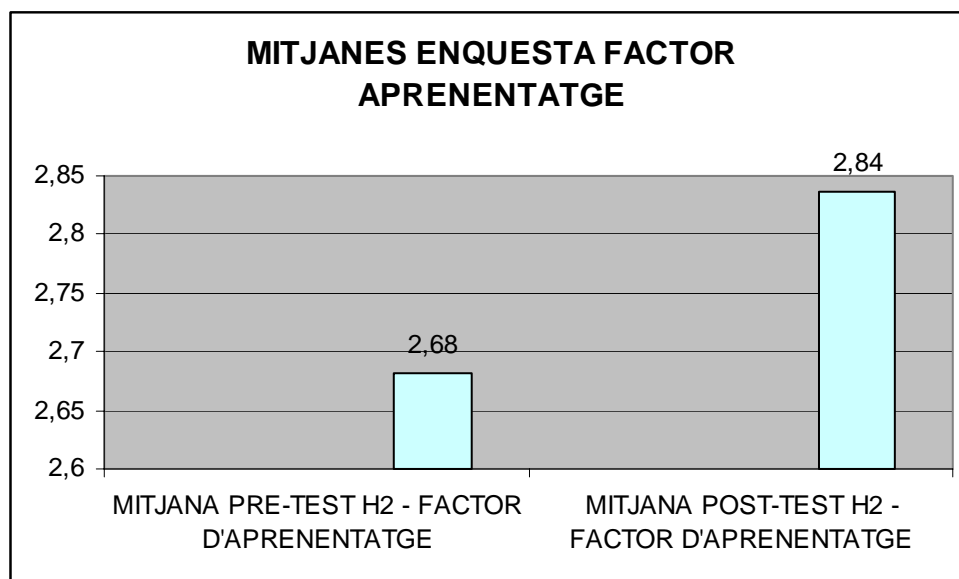
Els resultats obtinguts permeten afirmar que la motivació que per a l'alumnat de 6è de primària comporta l'activitat física i els esports influeix positivament en l'aprenentatge de la llengua estrangera, si en les sessions d'educació física el professorat utilitza l'anglès de forma habitual.

- Anàlisi de resultats del factor aprenentatge

HIPÒTESI NÚM. 2: Els principis metodològics del “Total Physical Response” aplicats en les sessions d'educació física en anglès a l'alumnat de 6è de primària, augmenten significativament la comprensió oral de la llengua estrangera.

Instrument: L'enquesta (Annex 6 i annex 7, pàgines 2-3)

La comparació gràfica de les dades de l'enquesta del factor aprenentatge mostra un punt de partida situat entre el poc i el bastant. En el post-test s'observa una lleugera millora que l'acosta encara més al bastant.

Quatre de les modes de les preguntes es situen en el bastant i només una en el poc. La redacció de les respostes en base a les modes ens donen les següents respostes:

El fet de realitzar les classes d'educació física en anglès m'ha ajudat bastant a millorar aquesta llengua.

He entès bastant bé les instruccions de les classes d'educació física feta en anglès.

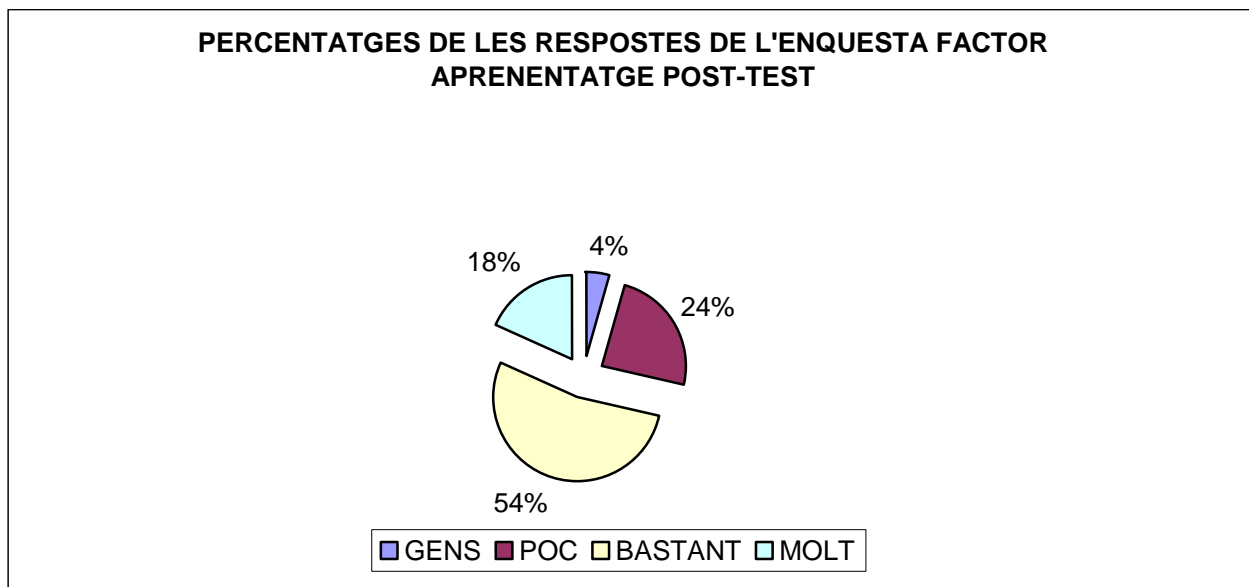
M'ha ajudat bastant a millorar les meves notes de la classe d'anglès.

Crec que podria dinamitzar bastant bé activitats esportives usant la llengua anglesa.

Crec que, arran d'aquestes sessions, el meu nivell de comprensió de l'anglès no serà prou bo com per seguir un programa esportiu d'una cadena anglesa.

MODA PER PREGUNTA		3	3	3	3	2	MODA GLOBAL		3
MITJANA PER PREGUNTA		3,22	2,87	2,87	2,87	2,43	MITJANA GLOBAL		2,84
NÚMERO DE RESPOSTES							TOTALS	PERCENTATGES	
1 =	GENS	0	1	1	1	2	5	4,35	
2 =	POC	3	3	6	5	11	28	24,35	
3 =	BASTANT	12	17	11	13	8	61	53,04	
4 =	MOLT	8	2	5	4	2	21	18,26	

El percentatge que considera que ha augmentat bastant i/o molt la seva comprensió de la llengua anglesa a través de l'educació Física es situa en el 72%.

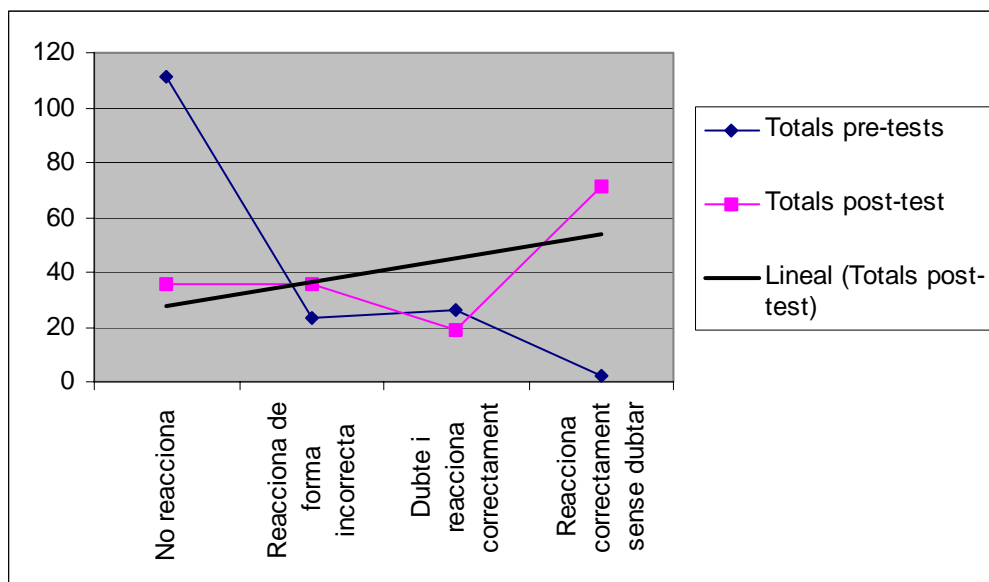
Instrument: El grup de discussió (Annex 7, pàgines 4-5)

La valoració és bona. Es produeix un aprenentatge de vocabulari nou alhora que es fa activitat física. Es destaca que el fet de poder fer l'acció física que implica l'ordre verbal facilita molt el seu aprenentatge, especialment en les activitats fetes al gimnàs que eren molt més concretes que les que es feien a l'exterior. També es valora positivament utilitzar els mateixos patrons en els escalfaments i la tècnica dels "líders". Finalment afirmen que l'ús del quadern de suport els ha ajudat en la comprensió de les activitats fetes i del vocabulari nou, molt especialment a través de la relació de les accions i les imatges amb el vocabulari.

COMPARACIÓ DE RESULTATS TOTALS:PROVA DE COMPRESIÓ ORAL					
	No reacciona	Reacciona de forma incorrecta	Dubta i reacciona correctament	Reacciona correctament sense dubtar	Total de respostes corporals possibles
Totals pre-test	111	23	26	2	162
Totals post-test	36	36	19	71	162

Instrument: Prova de comprensió oral (Annex 5)

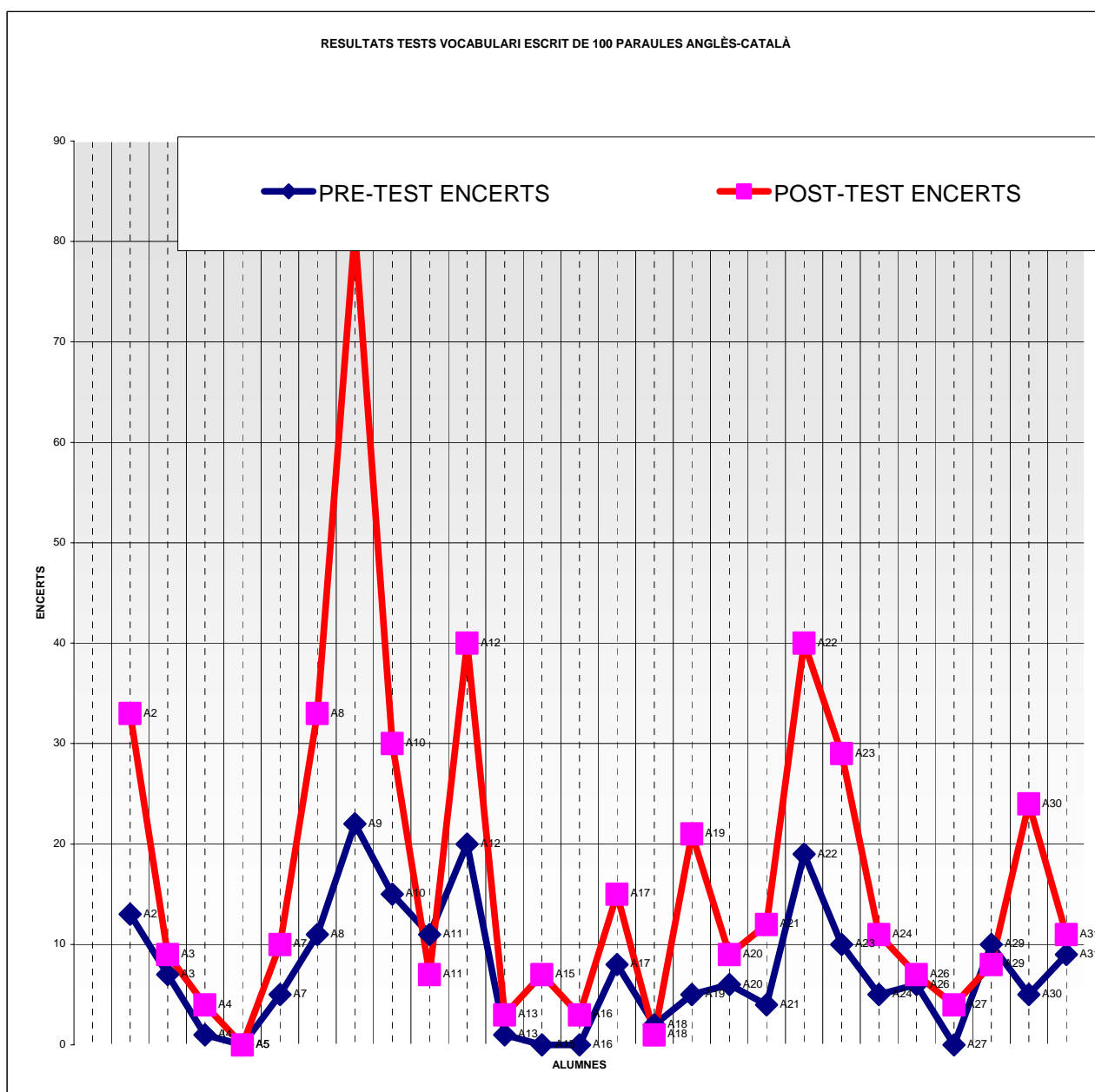
La comparació gràfica dels resultats totals mostren un clar augment de les respostes corporals correctes a l'ordre feta en llengua anglesa. La línia de tendència resultant marca un clar patró ascendent en els resultats.

Pel que fa al tractament estadístic, aplicant el test T de Wilcoxon per dades aparellades amb mesura ordinal i rangs dona un valor T de 26, per n=26 a un nivell de confiança del 0,005 i prova d'una cua, que ens permet rebutjar la hipòtesi de nul·litat i confirmar la hipòtesi declarativa per un ample marge. El resultat també queda contrastat aplicant la prova t per mitjanes de dues mostres aparellades, amb 26 graus de llibertat i un nivell de confiança del 0,05 per test d'una cua i que dona un valor crític de 1,706 que està dins dels paràmetres de significació.

Instrument: Prova escrita de vocabulari (Annex 5 i annex 7 pàgines 6-11)

L'observació del gràfic dels resultats de la prova escrita de vocabulari mostra una millora de tipus exponencial. L'augment no es lineal, sinó que és proporcionalment molt més alt en aquells alumnes que parteixen d'un resultat del pre-test més bo.

Les mesures de tendència central ens diuen que en el pre-test la moda resulta ser el 0, és a dir el resultat més habitual va ser de 0 respostes encertades. En el post-test arriba a les 7 respostes encertades. Pel que fa a la mitjana la diferència entre el pre-test i post-test és de 10 punts positius.

MODA	0	7,00
MITJANA	7,50	17,38

La variabilitat que mostra el gràfic es veu confirmada per les mesures de dispersió en relació a la mediana (6 en el pre-test i 10,50 en el post-test) que situen la DT en 6,35 en el pre-test i de 17,86 en el post-test.

DESVIACIÓ		
TÍPICA	6,35	17,86

Finalment, aplicant la prova t per mitjanes de dues mostres aparellades, amb 25 graus de llibertat i un nivell de confiança del 0,05 per test d'una cua, dona un valor crític de 1,708 que permet rebutjar la hipòtesi de nul·litat i confirmar la hipòtesi declarativa.

Els resultats obtinguts també permeten afirmar que els principis metodològics del “Total Physical Response” aplicats en les sessions d'educació física en anglès a l'alumnat de 6è. de primària, augmenten significativament la comprensió oral de la llengua estrangera.

- Avaluació de l'acció docent

Instrument: El registre anecdotari

En el registre anecdotari dut a terme durant l'aplicació de les unitats didàctiques experimentals alguns factors resulten recurrents: L'atenció, la gestió dels alumnes disruptius, el retard en els aprenentatges de l'educació física, la programació i l'ús del quadern de treball.

- L'atenció: El grau d'atenció del grup davant de la nova manera de fer a les classes d'educació física va ser molt alta en les activitats al gimnàs i més variable a l'exterior. Aquesta diferència es deu a la major facilitat de comunicació d'un espai tancat davant les interferències i dispersió que es donen en l'exterior. Així es va mantenir durant unes quatre setmanes. En aquell punt, quan ja es portava la meitat de les sessions fetes, el nivell d'atenció va disminuir considerablement de manera especial en les sessions d'exterior. Observant la seqüenciació de continguts de la unitat didàctica "Flag-football" que es realitzava a l'exterior, es comprova que la inflexió del nivell d'atenció coincideix amb un increment dels continguts conceptuals. Un cop introduït l'esport a través de jocs i exercicis de tècnica individual, es passa als conceptes tàctics necessaris per desenvolupar el joc i es treballa el reglament. És en aquest punt on la diferència entre el discurs i la capacitat de comprensió era massa gran i va ocasionar una davallada de l'atenció.
- La gestió de l'alumnat disruptiu: La voluntat de mantenir el discurs docent en llengua anglesa dificulta la gestió de les situacions disruptives. Quan la situació conflictiva no es pot resoldre amb ordres simples com: "stop talking", "be quiet", "don't do this", "come here and

sit down", i requereix d'un discurs o actuació més extens i enèrgic no queda més remei que fer-ho en català. En les ocasions que es va produir el perjudici pel grup va ser força important. Al temps dedicat a solventar el conflicte cal afegir-hi el temps invertit en tornar a agafar el fil de la sessió.

- c) El retard en els aprenentatges de l'educació física: Es produeix un retard significatiu en els aprenentatges i en el temps d'activitat física real. Aquest retard es va manifestar més en la UD "Flag-football" que en la del "Fitness". Les causes estan relacionades amb el major temps dedicat a l'explicació i l'exemple, degut també a la necessitat de repetir-ho varies vegades per tal d'assegurar la comprensió del missatge. Les tècniques d'ensenyament emprades en educació física també hi intervenen ja que les sessions on predomina el manament directe tenen menys pèrdua d'activitat física real. Un altre factor important és l'ús del quadernet de suport que ocupa tot l'espai de retorn a la calma, i en ocasions una mica més. Tot plegat fa que l'activitat física real quedi reduïda, com a mínim, a la meitat de la durada total de la sessió.
- d) La programació: La UD de "fitness" es va poder completar totalment excepte en les sessions de proves físiques. El nivell de les explicacions dels objectius i procediments dels tests era massa elevat. Tot i així es va mantenir el discurs en anglès en tots ells excepte el de resistència. La UD de "Flag-football" va haver de ser ajustada a partir de la sisena sessió amb activitats més simples i menys conceptuals. Va resultar d'especial ajuda el "communication guide" que s'incorpora a la programació de les activitats d'ensenyament-aprenentatge.
- e) L'ús del quadernet de suport: Ha resultat ser una peça important per la integració dels coneixements. Elaborat amb imatges dels propis alumnes i les accions principals de cada sessió ha estat molt ben acceptat i ha donat un nou aire a les sessions d'educació física.

Instrument: El grup de discussió (Annex 7, pàgines 4-5)

Els alumnes participants en el grup estaven molt interessats en saber el motiu pel qual no es feia una traducció d'allò que no entenien. Un cop explicat el concepte "d'immersió lingüística" que van viure a través de l'educació física, van entendre perfectament el motiu. Deien que les classes fetes al gimnàs eren més fàcils de comprendre perquè el vocabulari es referia a moviments concrets i a les parts del cos. Per altra banda les classes fetes a l'exterior (Flag football) eren molt més globals i l'esport no era gaire conegut, motiu pel qual els va resultar més difícil i lent. Valoraven molt bé les diferents rutines d'escalfament emprades (estàtic, rotacions i tècnica de cursa) i els va agradar molt la tècnica dels "líders" i els fulls-guio de lectura en els escalfaments.

Asseguraven que l'ús del "workbook" els va ajudar notablement en la comprensió. L'activitat més fàcil era la de relacionar i la més difícil la d'estudiar. En l'aspecte negatiu hi situaven l'actitud dels alumnes que no volen estudiar o aprendre anglès, que molestaven i no deixaven escoltar, perjudicant tot el grup. Finalment es queixaven que fent-ho en anglès tot plegat anava més lent: feien menys jocs i activitats i moltes vegades no podien practicar prou els exercicis.

Instrument: L'enregistrament en vídeo

El vídeo enregistrat mostra diferents seqüències representatives de l'experimentació. La principal funció d'aquest instrument és l'autoavaluació de l'acció docent. En l'anàlisi del vídeo es constata l'elevat nombre de vegades que s'havia de repetir l'ordre per tal d'aconseguir la comprensió de la majoria dels alumnes. L'ús de la tècnica de "líders" va facilitar aquesta tasca i va donar bons resultats. L'èmfasi en la vocalització, relantització de les ordres i el discurs per part del professorat ocasiona alteracions en la pronúncia.

8.- Conclusions

S'ha demostrat que l'educació física és un vehicle excel·lent per millorar la comprensió de la llengua anglesa. Les claus són aprofitar la motivació intrínseca de l'activitat física i l'esport juntament amb l'aplicació de les tècniques d'ensenyament adequades. Per assegurar que la motivació es manté constant la seqüenciació dels continguts ha de tenir en compte la dificultat del discurs necessari per desenvolupar-los.

La combinació de la metodologia AICLE amb la metodologia directiva en educació física s'ha mostrat molt eficient per millorar l'aprenentatge de l'anglès. L'ensenyament mitjançant la instrucció directa, especialment l'anàlisi seqüencial i l'orientació global amb focalització de l'atenció dona molts bons resultats. Quant a les tècniques concretes, el manament directe i l'assignació de tasques combinats amb el "Total Physical Response" resulten ideals ja que permeten una ràpida associació entre l'ordre verbal i l'acció física.

Els retards en els aprenentatges dels continguts propis de l'educació física i la disminució de la ja escassa activitat física, només es poden solucionar ampliant el temps de dedicació. El model utilitzat en l'experiència (Annex 3, pàgina 2) que implica 3 sessions setmanals d'aprenentatge integrat és del tot insuficient per l'àrea que aporta els continguts, tot i que millora significativament l'àrea lingüística. El temps d'activitat física real queda reduïda a 85/90 minuts setmanals quan les

tres sessions son d'una hora i a 70/75 minuts setmanals si són de 50 minuts per sessió. Tot plegat ben lluny dels 30 minuts diaris d'activitat física d'intensitat moderada que es recomana (Annex 2, pàgina 25). Cal optar pel model núm. 2 (Annex 3, pàgina 11). o per el model núm. 3 (Annex 3, pàgina 20) que desenvolupen, respectivament, 4 i 5 hores setmanals d'aprenentatge integrat de continguts d'educació física, salut i llengua anglesa. L'actual marc curricular marca únicament els mínims per àrees, però fomenta la interdisciplinarietat i permet l'autogestió de la sisena hora. Una adequada organització donarà peu a adoptar qualsevol dels dos models alternatius.

Els coneixements previs tant en educació física com en llengua anglesa es mostren determinants per assolir un alt nivell d'aprenentatge. En el cas de l'educació física, els continguts conceptuals i aquells aspectes que requereixen d'unes explicacions més extenses han de ser introduïts prèviament en llengua catalana. Els reglaments dels esports a treballar, els protocols d'avaluació i els procediments més complexos dels diferents exercicis i activitats a realitzar s'han d'haver practicat prèviament. En aquest sentit, durant el primer trimestre cal desenvolupar unitats didàctiques amb aquests continguts i en llengua catalana. L'objectiu ha de ser el d'establir una bona base de caràcter procedimental. Posteriorment, durant el segon i tercer trimestre es duran a terme les unitats didàctiques complertes de caràcter temàtic en llengua anglesa.

Quan als coneixements previs en llengua anglesa el pas que es preveu més efectiu és el d'incrementar la dedicació horària d'aquesta àrea o la qualitat de l'exposició en el curs previ a la implementació de l'aprenentatge integrat. Pel que fa als cursos objecte d'aplicació del programa, caldrà assegurar-se que la llengua anglesa formi part de la organització de grups reduïts, especialment en el primer trimestre del curs. Si els recursos del centre ho permeten, un equitatiu repartiment del temps on es treballin la llengua catalana, les matemàtiques i la llengua anglesa en format de grups reduïts (15 alumnes com a màxim) de caràcter homogeni afavorirà que cadascun avanci segons les seves capacitats. De fet, tot centre que apliqués programes d'innovació d'aquest tipus hauria de comptar amb recursos humans addicionals.

És important mantenir un equilibri entre les classes que s'imparteixen a l'exterior (pista poliesportiva, patí, etc..) i a l'interior (gimnàs). Les realitzades al gimnàs permeten un aprenentatge molt més analític, una menor dispersió i, en conseqüència, un índex més alt d'atenció. Tot plegat dona peu a fer un nombre més elevat d'activitats. Per l'altre costat, les sessions a l'exterior requereixen d'un esforç molt més important tant per a l'alumnat com per al professorat. La dispersió del propi espai fa que es perdi més temps en reagrupar els alumnes per tornar a iniciar el procés d'explicació i exemplificació de l'activitat següent. Per l'altra banda permet una organització

atractiva i alhora indispensable en els continguts d'esports d'equip. També cal tenir en compte que en períodes de mal temps caldrà adaptar l'activitat d'exterior per poder-la fer a l'interior, o bé intercalar sessions que pertanyin a un altra unitat didàctica que es pugui dur a terme al gimnàs.

La gestió de les situacions disruptives no és mai fàcil. Es complica en activitats que desfermen excitacions i passions com són els jocs i els esports, i encara augmenta la dificultat quan la llengua de comunicació és l'anglesa. L'actuació ha de ser immediata i en tot cas treballar per evitar-les i/o minimitzar el seu efecte negatiu en el grup. El treball conjunt amb els tutors i l'equip de cicle és fonamental per obtenir una unitat d'acció. En aquest sentit és bo donar a conèixer quines seran les mesures correctives que es seguiran en el supòsit que succeeixin. Caldrà aplicar-les des del primer moment i molt especialment durant el primer trimestre on es marcaran les pautes de treball de tot el curs.

La programació es realitza en el format AICLE. Els continguts a desenvolupar, la llengua a aprendre, les actituds a treballar i els aspectes cognitius es fonen en un únic document. A la pràctica resulta d'especial ajuda una adequada guia de comunicació en llengua anglesa inclosa en la programació de la sessió diària d'educació física. Ha d'estar seqüenciada d'acord amb els continguts de la sessió, ha de ser progressiva i simple. Aquesta guia ha de contenir aquell grup de paraules i expressions que hem establert com objectius de llenguatge.

Les mateixes paraules clau i les expressions objecte d'aprenentatge formen part del cos de treball del quadern de suport. Aquesta eina actua a mode de conclusió i permet refermar els aprenentatges aconseguits. La seva immediatesa, el poc temps que transcorre entre la vivència acció-llenguatge i la relació de les imatges amb les frases facilita la consolidació del treball realitzat. El joc de lectura busca associar la pronúncia amb l'escriptura i incentivar l'expressió oral. Finalment, i per assegurar un aprenentatge a més llarg termini que provoqui una transferència positiva en els resultats acadèmics en llengua anglesa, es desenvolupa el treball individual d'estudi i memorització del vocabulari.

Les possibilitats d'aplicació dels models d'aprenentatge Integrat de Continguts d'educació Física, Salut i Llengua Anglesa són molt àmplies. És però necessari estimular la seva pràctica donat que requereix un esforç addicional del professorat. Qualsevol professor/a d'educació física amb uns coneixements adequats de la llengua anglesa està en condicions de desenvolupar programes d'aprenentatge integrat. Cal dir també que les mateixes estratègies emprades són vàlides per aplicar a l'ensenyament de la llengua catalana a l'alumnat nouvingut dins i fora del sistema educatiu reglat.

És responsabilitat de l'administració educativa crear les circumstàncies favorables per estimular la seva pràctica entre els docents.

Quan a la formació del professorat, es pot afrontar des de diferents perspectives. En el món universitari els grups d'innovació docent són un bon camí per continuar treballant el projecte experimental. Posteriorment els seus resultats es traslladen als programes de formació inicial i permanent del professorat. Un altre aspecte positiu seria el d'incloure aquesta metodologia innovadora en les fases de pràctiques dels alumnes de les facultats de formació del professorat i de les ciències de l'activitat física i l'esport. Finalment impartir a la mateixa universitat crèdits de caràcter interdisciplinari o simplement utilitzar la llengua anglesa i la metodologia desenvolupada en alguna assignatura de caire més pràctic. L'administració educativa i les mateixes universitats poden afavorir aquestes estratègies innovadores a través dels seus propis seminaris, jornades i congressos.

La confirmació de les hipòtesis de treball obre una nova i interessant via de recerca en el camp de l'educació física i l'aprenentatge integrat de continguts de les llengües.